

pan Volkar Ondřej, JUDr., c. k. okr.
hejtman v Praze
pan Vondráček Jos., stavitel na Smíchově
pan Vondráček Otokar, stud. techniky
na Smíchově
pan Wünsch Josef, ředitel statku v Ka-
menici

pan Zachar Otokar, sládek na Kladně
pan Zářecký Václav, majitel domu a
pekař v Praze
pan Zedník Frant., správce továrny na
Smíchově
pan Zítěk Emanuel, JUDr., zem. advokát
v Praze.

Celkem 16 členů zakládajících, 164 členů skutečných.

Věstník obdrží členové českého odboru slov. alpského družstva zdarma. —
Předplatné na rok 1 zl. 50 kr., pro členy klubů turistických 1 zl.
Věstník vydává český odbor slov. alp. družstva redakcí Dra Bohuslava
Franty v Praze-II., Zahofánského ulice č. 1944.
Alpský Věstník vychází prvního dne každého měsíce, vyjímajíc červen, čer-
venec, srpen, září

AL. WITTING V INNSBRUCKU,

zasýlatelství

pravých tyrolských zvláštností a výrobků

doporučuje své

nepromokavé, průdyšné turistické
pláště, haveloky, výstroje turistické,
pro honbu a sport.

Zakázky v českém jazyku budou ochotně vyřízeny.

Alpskou obuv

zhotovuje

Antonín Huňáček,

obuvník v Praze-III, Nerudova ulice číslo 3.

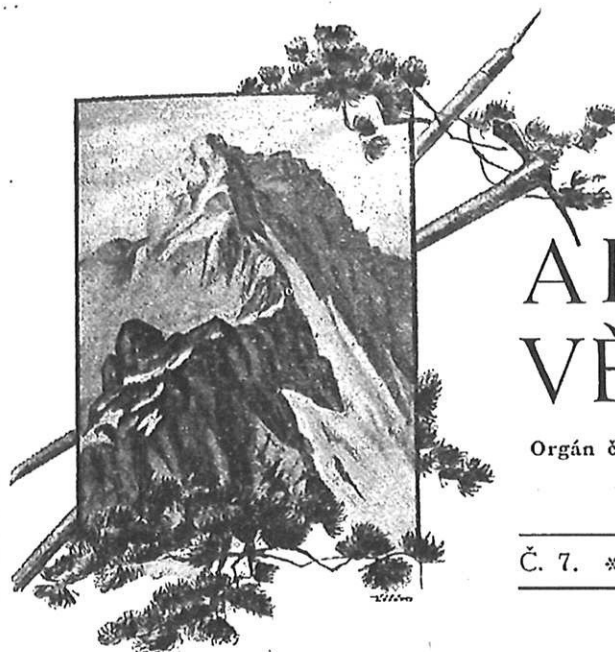
POTŘEBY PRO TURISTY

má ve velkém výběru na skladě

≡ František Šašek, ≡

v Praze, na Perštýně č. 4, »u Ruského dvora«.

Tiskem J. Otty v Praze. — Nákladem českého odboru slov. alpského družstva.

ALPSKÝ VĚSTNÍK

Orgán českého odboru slovinského
alpského družstva.

Č. 7. * ÚNOR. * R. I.

Maurerthörl.

Napsala Marie Kulhavá.

Přijeli jsme odpoledne do Krimmlu. Odkládali jsme vždy cestu sem, bojíce se dlouhé, široké doliny pinzgavské, která kromě krásných pohledů na zakončení jednotlivých údolí, jimiž plynou přítoky Salzachu, neskýtá nic zvláštního, a těšili jsme se, až bude nová dráha vystavěna.

Leč, jak jsme toho litovali! Pryč jsou ty krásné, idylické doby a vodopády krimmlské stanou se v krátké době tímtež turistickým stanovištěm en gros, jako všechny známé, dvěma hvězdičkami označené body v Baedekru. Na nádraží v Zellu na Jezeře byl vlak nabitý, plno hlav vykukujících z oken a vydávajících ze sebe ono známé „ach“ při každém zvuku šalmaje.

Dlouhou cestou bavil nás plavovlasý katecheta ze Solnohradu, jenž jel přímo od hostiny jakéhosi kláštera a po cestě svou růžovou náladu stupňoval na každé stanici hlubokými doušky tyrolského vína; mezi tím vykládal nám o politice, hláse se k extrémnímu zbarvení dajénacionál-
nímu. V Krimmlu na nádraží omnibusy byly přeplněny, hotely ještě více.

První pohled na tabuli vyvěšenou v hotelu presvědčil nás, že jest hojně vůdců dosud nezadaných, i provedli jsme tu naopatrnost, že jsme šli dříve si obstarat zavazadla. Po krátké toaletě poručíme si kávu a vůdce. Káva byla zde hned, ale za to vůdce žádný. Na tabuli zapomíná se za-
znamenávat, který vůdce je zadaný. Všichni byli na horách, a poněvadž jsou nepříznivé poměry, nepříjde patrně nikdo dolů. Leč nejen vůdců, nýbrž ani aspirantů nebylo.

Nehoda tato rozladila mého muže tak, že ztratil veškerou chuť k dalšímu potulování se po horách, rozhodl se ihned cestu přerušit a odjeti někam mimo hory, neboť nehoda pronásledovala nás již po celý týden.

Přílišné zaměstnání mužovo vadilo nám, že jsme celý rok, ba ani v neděli odpoledne nevykonali ani nejmenší cestičky a tak jsme si umínili; že zůstaneme krátký čas v Berchtesgadenu, kde chtěli jsme se cvičit ve výstupech. Avšak, ač loni skoro celý rok nepršelo, zrovna v tu dobu se lilo, i nezbylo nám, než odložit přechod přes Salzburger a Berchtesgadener Thron a musili jsme přes Schellenbergerjoch co nejrychleji do Schellenbergu.

Pršelo stále, bez ustání, a žádná naděje na zlepšení. Po tři dni jsme tak nečinně chodili od okna k oknu, pozorujíce zamračenou oblohu, vysílající spousty deště, četli stará čísla Münchener Allgemeine, rozesílali nezbytné pohledové lístky, oplývající nářkem na špatné počasí, čtvrtý den konečně pustili jsme se přes dešť a bláto pěšky ku Královskému jezeru, a pátý den, ztrativše již veškerou svou trpělivost, vyrazili jsme za stálých přeháněk z Berchtesgadenu.

Zanechali jsme výstupu na Watzmann, vzdátí jsme se musili přechodu přes Kamenné moře, a šli jsme přes Hintersee do Saalfelden, chtějíce na cestě, ježto obloha začínala se konečně vyjasňovati, podívat se aspoň na Kammerlinger Horn.

Leč i tu nehoda naše nás pronásledovala. Táhlot vojsko na manévry krajinou Berchtesgadenskou, a my, nemohše dostati nocleh, musili jsme dále. Kdo zná, jak nepříjemno několik hodin na úzké horské silničce proti vojsku jíti, pozná, že nálada naše přes nastalé krásné počasí se zlepšila.

Přišli jsme tedy, ztrativše přes týden z krátké dovolené, nenacvičeni do Krimmlu, a zde nenalezli jsme zase žádného vůdce. Leč není nikdy tak zle, aby nebylo zase dobře.

K večeru barometr stoupl a s ním i naše nálada; mému muži podařilo se najít člověka, jenž v době nedostatku vůdců chodí také s turisty.

Při večerí seznámili jsme se s roztomilými manžely Lucanovými z Hanavy, již měli namířeno přes Maurerthörl do Praegratten, naše cesta pak vedla přes Warnsdorfskou a Kürsingrovu chýši na Velký Venediger i měli jsme tudíž až ku Krimmler Thörlu cestu společnou.

Ráno jsme se v čas sešli, totiž my s Lucanovými, jen naši vůdce se nedostavili. Uplynulo půl hodiny, nikdo z nich se neobjevoval, uplynulo dalších třicet minut a dosud nikdo zde. Konečně přišel náš vůdce za plné půl druhé hodiny a ujistil nás, že druhý jde za ním.

Poslali jsme naše soudruhy napřed, ujistivše je, že počkáme na jejich vůdce; ale když tento nešel, odešli jsme konečně i my. S Lucanovými sešli jsme se na Taueruhouse, kamž za dobré půl hodiny přišel vůdce druhý. Zde při snídání prohlíželi jsme knihu turistů a našli v ní některé Čechy, jako dra Jana Kvíčalu, universitního profesora z Prahy, Karla Řežábka, tajemníka, soukromníka Aloise a majitele domu Karla Podhorského z Prahy. Dobrý jiný turista přeložil věrně pro své krajany vlastní jména, zaměstnání i domov do němčiny, přeškrtnuv česká jména; vlastonecký tento čin byl patrně nedostatečným jinému slávychtivému,

který přeškrtnl všechno a napsal k tomu „Hauptstadt von Kaiserthum Böhmen.“

Jest to tklivé, když člověk sejde se nejen se stopami svých užších krajanů, nýbrž i se stopami kultury svých širších rodáků uprostřed velebných krás přírody. Škoda, že nemohli jsme se dopátratí jmen těchto druhých, ale doufali jsme, že se nám to podaří; neboť hned za nimi byli tito zapísáni: Dr. Rudolf Weil, Tourist Prag, Dr. Julius Wanka, Arzt Aussig, Dr. Carl Regner, Rechtsanwalt Aussig a Dr. Hugo Weil, Concip. Prag — Nového pokračování našeho stálého nezdaru dostalo se nám ve Warnsdorfské chýši. Sotva jsme tam vkročili, přišli dva opálení turisté se starým vůdcem, a vypravovali, že se téhož dne marně pokusili dostati se na Velký Venediger z Kürsingrovu chaty a že přišli až na samý hřeben, odkudž pro nepříznivé sněhové poměry se musili vrátiti.

Než i to nás nezastrašilo a můj muž počal vyjednávatí s jich vůdcem. Leč tento odmítl, říka, že leží mnoho sněhu, který jest teplem změkklý, a že nelze se nahoru dostati a že mimo to není naděje, aby v noci mrzlo. A také očekávání toto se vyplnilo; seděli jsme večer ve výši přes 2500 metrů při otevřených oknech. Bavili jsme se vypravováním živého Vídeňáka, který později dostavivšímu se Berlínáku vypravoval rozkošné anekdoty o Maďarích a byl tak taktním, že jeho otázku „und wie werdet Ihr mit euren Tschechen fertig?“ pominul mlčením. (Dokončení).

*

Dürrenstein a Martell.

Cestovní úryvek od dra Frant. Havrdy.

(Dokončení).

Když jsem za ranního šera vykročil na práh, nemile byl jsem překvapen, spatřiv mraky na sedle Madříčském i štítu Schöntaufském, kam dnes měl jsem namířeno. I teplo bylo nepoměrně veliké a tak vyhlídka co do počasí chabé. Leč sbor vůdců hlásal, že vítr jest dobrý a že mlhy na sedle zmizí za chvíli jako kouř z dýmky. Nu dobře, šli jsme. Výstup na sedlo i na štít Schöntaufský znám jest ze zahajovací loňské přednášky p. prof. Dra Chodounského, jehož výklad provázen byl světelnými obrazy pp. Chodounského ml. a Dvořáka. Kráčel jsem v jich šlepečích, posnídal na sedle Madříčském a na štítu Schöntaufském, zapřádal jsem s Eberhofrem nekonečné hovory, chtěje se dočkati jasnějšího rozhledu. Směřem k Martelu, Cevedalu, štítu Zufrittškému a štítu Venezia byl pohled nádherný; chtěl jsem se však dočkati pohledu na hlavní skupinu Suldenskou, a proto položiv se na plášť číhal jsem s vysokého svého hlediště (3324 m) na Ortles a Štít Královský, jako kočka na myš. A ejhle! Zavanul vítr, rozstoupily se mlhy a v lesku slunce zazářila Königsspitze a Monte Zebur; avšak přivalila se nová hustá mlha a zahalila je na novo. A když se mi také Ortles sám jen na okamžik jako přízrak v moři mlh ukázal, bylo po vyhlídce a s myslí zkromoucenou uháněl jsem s vůdcem po mírném ledovci k chatě zvané „Schaubachhütte“. Při sestupu měli jsme podívanou v místech těchto neobvyklou. V Suldenu byl požár, hořely tři domy, a plamen byl veliký. A přece mezi králcovskými olbřímí skupiny Ortlesské nebyl požár ničím více, než svíčkou rozžatou u nohou Ortlesu.

*

Na neštěstí postižen byl hostinský chaty Schaubascké požárem tímto a tak nás zemdlené uvítal v chatě pláč žen a zoufalství mužů. Že za takových okolností neprodleli jsme tu dlouho, jest na bíledni. Na trávníku s pohledem na štítů Suldenský, Královský, Zebrů a Ortles ulehli jsme k odpočinku; mezi tím, co vůdce spal, díval jsem se hře mlh, které valíce se po temenech těchto velikánů, vystupovaly a zhušťovaly se v černé mraky, věštlčí bouři. Po krátké siestě nastoupili jsme výstup k sedlu zvanému „Eisseepass“. Výstup byl únavný. Nejdříve půl hodiny razili jsme si cestu po moréně, na kterou sřítíl se kus skály, takže místy byla moréna neschůdna a museli jsme vstupovati na ledovec na místech nejpříkřejších a sekati skupně v ledu i skále. Několikrát vyměnili jsme skálu za led a led za skálu, a když jsme konečně definitivně na ledovci stánu, řinul se nám pot s čela; a to byli jsme od chaty Šaubascké vzdáleni teprve snad, co by kamenem dohodil.

Potom teprve nastaly dvě hodiny stoupání po ledovci silně nakloněném, obcházení a přeskokování trhlin, při čemž zrak poután byl překrásným modrým lomem ledu v zejících prohlubínách, sekání stupňů do ledu, zkrátka dvě hodiny intenzivní práce, při které celý hovor záležel jen v napomínání vůdce, bych přesně kráčel v jeho šlepějích a držel provaz pevně napnutý. Bylo toho zapotřebí proto, poněvadž šli jsme jen dva a nesměli jsme jeden vydávati druhého v nebezpečí nárazu, který jest při pádu mnohem silnější, není-li lano napnuto. Líbovali jsme si oba, když vstoupili jsme opět na skálu, a vůdce pohuboval si na tenhle ledovec. Když vystoupil jsem na sedlo (3133 m), bylo viděti jen moře ledu s obou stran, padal sníh a kroupy, a kromě štítu Suldenského byly všechny hory zahaleny mraky. Vítr byl jihozápadní, t. j. špatný a vyhlídky na zítřejší výstup na Cevedale praskrovny. Zatím jsem se uvelebil v Hallské chatě, chatě čistoučké a pohodlné s komfortem, jakého by nikdo v této výši nehledal. Chata potažená zevně červeným voskovým plátnem podobala se perníkove chaloupce, jak jsem si ji představoval v dětských letech.

Ještě před večerem vydal jsem se na malé rekognoskování cesty Cevedalské. Však po 50 krocích ztrácela se chata v mlze a nechtěje se nerozumně vydávati v nebezpečí zblouzení, vrátil jsem se do chaty, kde v kuchyni s hospodyní, vůdcem a 2 nosiči potravin probíral jsem otázky zahraniční politiky. Mapa Evropy dosud se nezměnila následkem hovoru našeho. Zmožen celodenní námahou spal jsem v útulné noclehárně spánkem klidným, přerušovaným jen burácením bouře v údolí Martelském a hlodáním myši ve dřevěných stěnách chaty.

A ráno — kolem nás čerstvě napadaný sníh a neproniknutelná mlha. Čekali jsme půl hodiny, čekali jsme hodinu a mlha stála a nehýbala se a vanul vítr jihozápadní, vlažný. Všichni obyvatelé chaty prohlásili, že vzdáti se jest mi výstupu na Cevedale, že výstup za této mlhy i nového řídkého sněhu jest nemožný. Spoutavše se s vůdcem opět provazem, dali jsme se na sestup po ledovci zvaném „Langenferner“, neviděli jsme však na 10 kroků před sebe. Sešli jsme šťastně do Zufallshütte, kde nebylo ani stopy po předvěčřejším životě.

Včera léto, sezona v plném chodu, dnes zima, chata opuštěná malou Toničkou, kterou odnesli k rodičům do Schlandersu, Josefem, který po návratu z Vídně obcházel strýce a tety. Vůdce nebyl tu žádný, a jediným

osvěžením myslí hrachová polévka i víno, jimiž jsme se posilovali po pouti sněhem a ledem. A dále sestupovali jsme v údolí; nevinná zmije připlavivši se nám v cestu zahynula sekerkou Eberhofrovou. V údolí byly spousty krup a sněhu, a když od Hoření Martelské Alpy ohlédl jsem se k Cevedalu — zaskvěl se tento v nejkrásnějším svitu slunečním. Zdá se, že i Alpy mají svého Krakonoše, který rád provede nějaké čtveráctví ubohým turistům. Ráno odmítl Cevedale moji návštěvu — odpoledne v posměch ukázal mi na rozloučenou, kterak jest lepý.

Byl jsem ten den mechanickým strojem, jenž vykonal sestup 2500 m se sedla do Latschu.

I v krásném světě horském zmocní se někdy člověka rozlada.

*

Ve sněhu.

Tak mnozí z Pražanů nešli posud na saních, jsouce pravými měšťáky, kterým je protější dům anebo zahrada sousedova celým obzorem a kteří znají pouze vrabce a snad ještě „ptáka špačka“ a z cizího ptactva leda kanára, ulétnuvšího z klece, jehož honba je velikou událostí. Nebo snad z dob mládí táhne se myslí jejich přece cosi jako bílá upomínka na rychlý let saní a hru rolniček, jež jsou nyní v Praze tak vzácný?

Chce-li Pražan užítí velikých lesův a dýchati svůžích vzduch, musí aspoň na Křivoklát, nebo za Beroun a k Dobříši, a hodlá-li se potěšiti zimní krajinou, musí do hor. Je tam daleko? Jsou tam mrazy, sníh a nepohodlí, pokoje nevytopené? Snad rýma a katary číhají v každém koutku? Nic ze všech těch strašáků, které sobě maluje měšťák, jenž jede raději po tramvaji, než aby šlapal rozjezděný sníh do svého úřadu nebo do své pisárny.

Dostí čteme stále o zimních zábavách na Krkonoších, kde z Pruska pořádají se celé výpravy saní na hřbet horský, aby pak vedeny obratnými horaly bleskurychle sjížděly do údolí, kde lyže letí s větrem o závod kolem chat potopených ve sněhu a nad vrcholky borův úplně zasněžených. Nepokoušíme se ani o výlet podobný — je to daleké, nezvyklé, spojení nepohodlné, jízda tak dlouhá, tolik přesezení! neumíme jezdit na lyžích, nechceme mezi Prušáky!

Při dobré vůli a trochu času, jehož je dosti zvláště mezi vánoce a třemi králi, bylo by snadno uspořádati takovou vyjížďku, jaké jsou docela obvyklé v jiných zemích. Vždyť i u nás lze se dostatí pohodlně do zimní scenerie horské. Špičák na Šumavě je chráněn se tří stran vysokými hřbety horskými, otevřen pouze k teplému jihu a poskytuje rozkošný rozhled na zasněženou Jezerní stěnu a Falkenstein, do údolí Eisensteinského a za jasného počasí, dosti častého, výhled do dalekých Alp. Stačí malá poptávka u otce Prokopa, je-li počasí příznivo, a můžete ranním rychlíkem, neb odpoledním vlakem za půl dne se octnouti ve středu Šumavy. O zásoby, teplo a pohodlí je postaráno — ve všem tom lze se na otce Prokopa plně spolehnouti —; stačí obléci se přiměřeně, turisticky nebo cyklisticky a připravit se na trochu sněhu; ostatně jsou sáně vždy k dispozici a pohodlná taková vyjížďka k Černému jezeru nebo do Bavor nevyžaduje ani příprav ani zvláštního obleku

Blížíte se ke Špičáku — krajina sněhu prostá ustupuje vysokým úbočím, na nichž vedle tmavého aksamitu lesů bělá se v zářezech a na skalách jasný sníh, domky jsou roztroušeny po stráních, na obzoru vévodí zubatá kupa Ostrého a táhlý hřbet Jezerní stěny. Na stanici Špičácké čekají sáně s rolničkami; — shlížíte do kotliny pokryté bílým příkrovem, z něhož pouze cesty, dráha, domy a temné smrky se pozvedají — dýcháte zdravý horský vzduch zimní, prosycený kořenou vůní pryskyřice — na stromech visí husté vrstvy sněhu, nebo padají s nich křišťály ledové — octli jste se v pravé vánoční pohádce.

Kdo je trochu turistou a opatří se přiměřeným oděvem, může podniknouti výlet do sněhu. O Sylvestru r. 1897. a opět r. 1898. podnikli někteří členové Slovinského družstva alpského zimní výlet na Špičák, aby okřáli v zasněžené Šumavě a uviděli z dále Alpy. Vystoupili na Pancíř, Jezerní stěnu, a o třech králicích r. 1899. větší společnost, skládající se většinou z turistů, v níž se nalézaly také dvě dámy, vystoupila na bavorský Javor a viděla rozkošné panorama mohutných štítů, rozsedlin a brotův alpských, zaujímajících téměř třetinu obzoru.

Vyjedeme-li se Špičáku směrem k Javoru po saních, krajina se brzo rozvírá: vzadu vyniká tmavá stěna Javorská a nad ní sněžné pole prázdné, lesknavé, až k zubatým skalám. Není nic příjemnějšího nad jízdou saněmi v údolí, kde vykukují ze sněhu zabeďněné chaty, obklopené zásobami dříví, kde potkáváte sáně naložené těžkými kmeny a vidíte hochy sjížděti na malých sáňkách s každého pahorku a batoliti se pod sáňkami v mělkém sněhu.

Jede se úpravou bavorskou silnicí ve vysokém lese — sledujete kvíčaly poletující na vrcholcích smrků — na mohutné šedivé jedli míhne se červené peří dlaska — pozorujete v lese zástup jiných drobných ptáčat; po stranách vyjezděné sanice jdou stopy zajíců, srnčí a jiné zvěře. A jak posvátné ticho v horském lese, kde plno balvanů a pařezů ční z bílé polkrůvky, kde útlé buky se prohýbají pod tíží sněhovou a koně jen zvolna a stíží táhnou sáně zavátou cestou.

Nad jezerem javorským ve stráni po skalách visí dlouhé střechyje jako písčaly varhan.

Cesta k vrcholu jest arci namáhavější — dlužno prošlapovat sníh, na nějž noha lidská posud nevkrčila — ale jaká vyhlídka odměňuje trochu té námahy, jež v bodré společnosti se rozděluje stejně na všechny účastníky a tak snadno se zapomíná. Už cestou máte výhledy do kraje a na sousední vrcholy, jež sníh mizící se stromů činí mnohem plastičtějšími, nežli v létě! A pod vrcholem fantastické smrky a skály obalené stuhlými kotouči sněhu! A nahoře přehlednete nesmírný kus země, vidíte ohromnou část východního horstva alpského, jež za jasných dnů zjevuje se vám tak skvěle, jako když jste v létě jemu nejméně o polovici blíže. Jste v jiné volné báječné říši! Východ i západ slunce mění mraky i zasněžené hory ve zlato a purpur, a nikde nezají tak hvězdy jako zde. Jako by vodopád jisker se snášel na hlavu poutníka — kol do kola svítí ty zlaté hřeby, upevněné v báni nebes. Nad obzorem zvedá se stříbrná berla Orionova, a ve sněžích černajících se borů houπά se veliká zlatožlutá hvězda jako nádherná lampa — —

Kdo podnikne idyllickou vycházku k Černému jezeru, může užití všech zábav zimních: hlučného a nevinného boje koulemi, pohodlného bruslení na ztuhlé pláni, může cvičiti se v padání na lyžích, jež znázorněno vtipnými obrázky v pamětní knize pensionátu p. Prokopova.

A každý vrátí se do pochmurného města osvěžen na těle a na duchu, dvojnásob chutná mu spánek i jídlo a touží dostati se jen hodně brzy zase v zimě — na Sumavu; zde cítí se v zimě tak volně, jako ve vysokých horách alpských, jež skoro každého dne vidí jasně před sebou.

*

Dr. J. Haasz.

Ze slovanských Alp.

Na společenském večeru slovinského planinského družstva, konaném dne 10. ledna, přednášela vynikající slovinská turistka slečna Pavla Borštnerova velice zajímavě o cestě své „Čez Pohorje do Drave“. Celá shromážděná četná společnost vzdala slečnč, jejíž loňské výstupy na hory, spočítány dohromady, činí 35.000 metrů, plnou čest. Na večeru účinkovalo též pěvecké družstvo Ljubljana s velkým úspěchem.

V příštím zábavném večeru Slov. Plan. družstva v Lublani, který bude konán v polovici února, bude přednášeti p. prof. Laharnar „o jihotyrolských dolomitech“.

Řádná valná hromada slovinského planinského družstva bude se konati v pondělí, dne 20. února t. r. o 8. hodině večer v lublaňském Národním domě. — Na programu jsou zprávy výboru o činnosti, volba výboru a volné návrhy.

Slovensko planinsko družstvo vydá velké reklamní plakáty v slovinském, českém, francouzském a německém jazyku s vyobrazeními Triglavu, Aljažovna stolpu, Oroženovy chaty na Črné Prsti, Triglavské chaty s kaplí na Kredarici, Vodnikovy chýše na Velkém poli a Aljažovy chaty ve Vratském údolí. Fotografie pro reklamní oznámení pořídil p. A. Gregorec. Tého opatření družstva bude zajisté ku prospěchu návštěvy ve slovanských Alpách, neboť reklam takových, umístěných na stanicích, ve veřejných místnostech a jinde, všimne si každý turista.

Na vrchol Triglavu vystoupil 26. prosince Dr. Kugy z Terstu s vůdci Ondřejem a Josefem Komacem. Všichni tři vyrazili z Mojstrany o 4. hod. ranní, stoupali krmským údolím a došli v 11 1/2 dopol. do chýše Marie Toresie, před 3. hodině odpol. byli pak na vrcholu triglavském. Vyhlídku měli velikolepou. O 11. hodině v noci vrátili se všichni do Mojstrany.

Odbor „Gailthal“ rak. něm. Alpenvereinu provedl v roce minulém označení 30 cest v okolí Sv. Mohora, zejména na vrcholy Igly (Spitzegel), Gartnerkoflu a Trogu, k alpě Skovče (Kühweg) a od této k chatě na Mokrom polju (Nassfeld), pak cesty odtud do Pontebý a do údolí Zily.

*

Klub českých turistů.

Poslední dvě přednášky klubu: dne 11. ledna, kdy velice zajímavě vypravoval p. prof. Dr. Kurz o letním pobytu na severním moři v Meklenbursku a líčil příjemnosti jeho mistrym způsobem, i 18. ledna, kdy p. Dr. V. Černý tak krásně líčil cestu svou „na prahu Albanie“, vzbudily v kruzích členstva velký zájem. Velice rádi to konstatujeme; byliť jsme přítomni oběma přednáškám. Pořadatelé přednášek, p. Dru. Guthovi, nastala zajisté značná práce tím, že klub turistů pořádá nyní dvě přednášky každý měsíc; výsledek jest však velice potěšující, a klubu turistů jest jen ke cti.

Neštěstí v horách.

(Pokračování).

37. Dávno již nezbudila v kruzích alpinistů nehoda podobného vzrušení, jako když v polovici měsíce září došla zvěst o katastrofě, které padl za obět L. Normann-Neruda. Stojí v nejpřednější řadě pionerů alpinismu, byl Normann-Neruda jedním z nejzkušenějších a nejvytrvalejších, zároveň ale též nejvýbojnějších harcovníků, jak v práci literární, tak i v zápase s horskými velikány, jež tak výtečně znal. Případ jeho jest tím tragičtější, že podlehl ušlechtilé vášni své v terénu jemu předobře známém a na hoře, která v neposlední řadě jeho podobným popisům a nadšenému líčení děkuje, že v poměrně krátké době domohla se v kruzích alpinistů nynější své známosti a slávy. A nešlo tentokrát ani o nalezení nové cesty nebo jiný problém turistický, nýbrž osud stihl jej při výstupu tak zvaným komínem Schmittovým, o němž sám ve svém důkladném pojednání o obtížích tohoto výstupu uvádí, že jím naschvál třikrát prolezl, aby nejnepohodnější místa dobře seznal. — Dne 10. září vypravil se L. Normann-Neruda ve společnosti své choti a p. Theodora Dietricha bez vůdce po 8. hodině ranní z chýše Langkofelské na Fünffingerspitze (Dolomity) a zvolil k výstupu obtížný ovšem, jemu však dobře známý „komín Schmittův“. Okolo 2. hodiny odpoledne bylo překonáno nejhorší místo na tak zvané „Schmittově stěně“, po které z komínu na volné skály se vystupuje, — což N., jenž partii vedl, soudruhům svým oznámil, doloživ, že přijdou nyní do snazších skal; když tito náhle zaslechli výkřik „padám“ a hned na to s hrůzou viděli, kterak N. na znak říti se se skály. Narazil hlavou o protější stěnu komínu a zůstal ležeti na převislém místě, které tvořilo odstavce komínu, asi 8 m pod stanoviskem obou ostatních soudruhů. Výše, s které se sřítíl, obnášela celkem asi 30 m. První starostí bylo zabezpečiti před dalším pádem nešťastníka, jenž v bezvědomí ležel. To se panu Dietrichovi podařilo pomocí lan, načež počali volati o pomoc. Na štěstí zpozorované signály jejich v blízké chatě na sedle „Sella“, odkud organizována pomocní akce. O 5. hod. odpoledne vědělo se o nehodě již v Campitellu, odkud telegrafováno ihned do Sv. Ulrichu, tak že záchranných prací účastnili se vůdci z celého okolí i mnozí z přítomných turistů, zejména lékaři. Za noci ještě dosáhly jednotlivé pomocné oddíly chaty na sedle; více se ovšem ten den činiti nedalo, leč že vyrozumění účastníci katastrofy, že pomoc je na blízku. Druhého rána dávno před východem slunce vypravily se dále směřující k místu neštěstí, ovšem jinou cestou, kde pomoc jejich mohla býti něco platnou. Již krátce po 6. hod. (v polovici září, kdy den již tak se krátí!) stála první pomocná kolona na proluce nad komínem Schmittovým a spuštěn především po laně vůdce dolů, aby nešťastníkům podal posilnění. Na to pí. Normannová a p. Dietrich vyproštění z kritické situace pomocí lan, což vyžadovalo více než 3 hod. času, a svedení pak snazší cestou do údolí, načež přikročeno k dopravě těžce raněného. Nesmírné byly obtíže, s kterými spojeno bylo spouštění bezvládného, ale přece ještě živého těla komínem dolů. Vůdci i turisté přítomní závodili tu způsobem obdivuhodným v neohroženosti, vytrvalosti a opatrnosti. Když konečně dostali se k dolejšímu konci komínu, setkali se s ostatními členy výpravy, kteří je skrze tak zvanou „Daumenscharte“ předešli. Normann-Neruda žil ještě, avšak brzo na to, ve 3 hod. odp. vypustil ducha, nenabyv od pádu svého jasného vědomí. Rána na lebec byla dle ohledání lékařského absolutně smrtelnou. Krom toho utrpěl N. zlomeninu pravé nohy v kotníku. Pochován byl na hřbitávku ve sv. Ulrichu za hojného účastenství turistů, vůdce i četného obyvatelstva z okolí. Při zkušenostech a obratnosti, jakou pan N. již nejednou a zejména v tomto jemu tak známém terénu osvědčil, zůstává příčina neštěstí záhadnou. Ač přátelé jeho dokazují, že zavinití je mohla jedině náhlá slabost srdeční (dostavil se prý při něm již jednou předtím podobný záchvat), dlužno přece doznati, že neštěstí událo se na místě takovém, o kterém turisté musí známo býti, že jediný nesprávný krok nebo pohyb státi se mu musí osudným, a že šlo o turu bez ohledu na zkušenost, obratnost a ostatní vlastnosti turistovy absolutně nebezpečnou.

(Dokončení.)

*

Dráhy.

Železnice z Bolzana do Kaltern byla otevřena 15. prosince 1898 Dráha 15·2 km dlouhá jest zajímavá pro krásné pohledy na mendelské pohoří a do údolí Adíže. Vlaky mají II. a III. třídu; jízdné činí 1 zl. 20 kr. a 60 kr. Cesta trvá něco přes hodinu. Z Kalternu pomyslí se zříditi lanovou dráhu na Mendelské sedlo.

Ve východním Svycarsku staví se úzkokolejná dráha z Davosu přes Landquart, Chur, Thuris, Albulu do Engadinu; na tunelu albulemském již se pracuje. Z jižní strany provrtáno dosud 45 m, při čemž nepřišlo se ještě na skálu.

Dráha Simplonská (viz č. 5., str. 78.). Ku konci listopadu 1898. zaměstnáno bylo při prokopávacích pracích velkého, 20 km dlouhého tunelu pod Simplonem 1000 dělníků. Do té doby bylo ze severní strany provrtáno celkem 212 m, z jižní pak 52 m. Vchod do tunelu ze severní strany jest nedaleko Brigue (Brieg) v rhonském údolí; tunel pak končí na italské straně u vsi Iselly blízce Domo d' Ossoly. 4. pros. byly práce na severní straně požehnány Sionským biskupem Abbetem. Dráha bude otevřena r. 1905.

*

Ze západních Alp.

Sřícení hory Sasso Rosso nad Airolem, na jižní straně Gotthardského tunelu, o němž rozepsaly se všechny denní listy, nestalo se neočekávané; švýcarská spolková rada pomyslela již před loňským podzimem na ochranná opatření, leč pro nastalé nepříznivé počasí muselo býti provedení odloženo na rok 1899. Zatím nastala katastrofa. Leč ještě lze považovati za štěstí, že obyvatelstvo bylo připraveno; také na pevnosti Airolské ihned při počátku ssouvání země byly dány poplašné signály, tak že katastrofou připraveni byli o život jen tři lidé.

Na sustenském sedle (2262 m), položeném na pohodlné, velice navštěvované letní cestě z Wasenu na gothardské dráze do Meiringen, zabynuli 2. ledna t. r. výteční alpinisté Dr. Münich z Mnichova a Dr. Ehlert ze Strasburku. Chtěli podniknouti jízdu po lyžích dolů do Wasenu, ač byli velice varováni, ježto bylo špatné počasí a nebezpečí lavin. Jakmile oba turisté opatřili se lyžemi na sedle, nastala katastrofa; ohromná lavina, která na mnoho metrů vysoko zasypala blízké okolí sedla, pohřbila oba asi několik okamžiků na to. Dle výroku vůdce budou těla jejich pohřbena pod sněhem do konce července. Pak teprve bude možno nalézt mrtvolu nešťastníků.

Odbor Hautes-Vosges francouzského klubu alpského pokouší se již několik let s dosti značným zdarem aklimatisovati alpské květiny ve Vogesách. Za tím účelem zřídil ve výšce 1.150 m na pozemcích vlastníka hotelu „Ballon d'Alsace“ alpskou zahradu ve výměře 4 arů, kde pěstuje asi 50 druhů alpských květin, jež po aklimatisaci zamýšlí rozsazovati v pohoří Větsině rostlin daří se dobře; alpská růže však dosud kvete spono a ne každý rok.

*

Různé zprávy.

Předvídaní počasí. V delším článku uveřejněném v Mittheilungen d. D. Ö. A. V. upozorňuje Artur Achleitner mezi jiným na tyto okolnosti, z nichž v krajině alpských lze předvídati povětrnost: Nápadné blikání hvězd při teplém jižním větru, zejména za nového měsíce znamená obrat počasí. Kozy na výšcích alpských se pasoucí předpovídají nepříznivou změnu pohody na několik hodin napřed; pozorujeme-li tedy, že kvapem sbíhají s míst výše položených, můžeme očekávati brzkou nepohodu. Totéž platí, pozorujeme-li ovce pásti se s vrbu dolů. Stejně platí za známku blížící se nepohody, když květy velkých bílých bodláků alpských se uzavírají.

Berlínská sekce D. Ö. A. V. má 2050 členů! V roku 1898. vydal odbor na stavbu cest 2500 marek, na stavbu chýší 25.000 m!

Mnichovský odbor D. Ö. A. V. měl r. 1898. příjmu přes 50.000 marek a členů 3081.

Svédský spolek turistů měl v prvním roce svého trvání (1885) toliko 67 členů; dnes má členů přes 16.800. Spolek podporuje turistiku, avšak pracuje i vědecky; ve výboru zasedají muži, jichž vědecká činnost známa jest i mimo Švédsko (ku př. historik Hildebrand, geolog Dr. Svenonius). Roku 1897. výpásna byla spolkem stipendia ku prozkoumání ledoveč; tím docílen byl velice znamenitý výsledek. Téhož roku na podzim vyslovila mezinárodní komise ku prozkoumání ledoveč, jež konala svá sezení v Petrohradě, plně uznání spolku za vědeckou činnost.

O výstup na Soratu, jinak Illampu v Cordillerách bolivských (6560 m) pokusil se v říjnu m. r. Angličan Martin, který po velké námaze došel do výše přes 6000 m. Pokusy, dostoupiti vrcholu, byly však marny pro špatný čas a pro překážky slují ledovcových, jež na této cestě se objevily.

*

Zprávy spolkové.

Valná hromada českého odboru slovinského alpského družstva konala se dne 7. ledna t. r. Předseda p. profesor Dr. K. Chodounský vřele uvítal přítomné, vzpomnul nejdůležitějšího na ten čas úkolu odboru, ustavení české chýše pod Grintovcem, načež bez debaty schválena byla jednohlasně zpráva o činnosti, kterou jsme uveřejnili v předešlém čísle, zpráva pokladní, účetní i rozpočet na r. 1899. Odbor měl v r. 1898. příjmů 1329 zl. 54 kr., výdání 994 zl. 69 kr.; čistého jmění má odbor 984 zl. 82 kr. Po schválení zpráv vyslovil p. školní rada Franta přání, aby všichni členové pečovali o to, by odbor rostl i aby počet členstva co nejvíce se zvýšil. Předseda projevil totéž přání jménem výboru. Volné návrhy nebyly podány a proto valná schůze byla v brzkou skončena, načež počal program čtvrtého společenského večera, o němž zmíníme se ještě na této stránce.

Pátý společenský večer našeho odboru bude se konati ve čtvrtek dne 16. února t. r. Pěvecký spolek „Šumadija“ zapěje písně: Triglav od A. Flajšmana a Na planine od A. Zatnera. — Po tom provedena bude dramatická scéna „Dvojí slza“, rukopisná novinka, kterou provedou členové odboru. Sehraje se druhé, třetí a poslední jednání. — Třetím bodem programu bude tombola ve prospěch zbudování české chaty ve slovinských Alpách ve kteréž možno docíliti výher velké, trvalé ceny; cena výher hlavních je velice značná, i budou v tom ohledu všichni přítomní mile překvapeni. Lístky k tombole dostati lze o večeru, před tím pak v kanceláři p. Dra. St. Prachenského, zemského advokáta v Praze II., Zderaz 1947.

Čtvrtý společenský večer navštíven byl takovým množstvím členů a přátel našich, jako dosud žádný. Příčina toho byl ovšem program, velice lákavý. Přednášel pan řídící Kořenský o své cestě po východní Indii a v koncertu účinkovala paní Kaánová z Albestu, slečna Falladova a pan Victorin. Za tento skvělý program koncertu, jako i za mnoho předcházejících vděčíme panu profesorovi Jindřichu Kaánovi z Albestu, který učinil z našich večerů soirées, jež jsou tak mnoho vyhledávány pražskou koncertní společností. Skvělý, srdce jímající přednes Dvořákových, Laubových a národních písní paní Kaánovou z Albestu povznesl program večera do výše předních produkcí pražských v této zimě. Slečna Falladova v Schubertově fantasii, tanci vil od Godefroida a Hasselmausové koncertním valčíku na harfu ukázala, jak velkou umělkyní jest a jak ovládá plně svůj nástroj; jméno pana Victorina pak jest dostatečnou zárukou, že krásné Kaánovy písně i vděčné písně blaťácké zazpíval nádherně. Skoro zbytečno jest podotýkat, že Dvořákovy moravské dvojzpěvy byly předneseny paní Kaánovou

z Albestu a p. Victorinem tak krásně, že potlesk dlouho a dlouho neutuchal. — N malý zájem působila přednáška pana ředitele Kořenského „z přední Indie“; jméno pana přednášejícího i zajímavá látka, zvláště očekávané vypravování o nejvyšším horstvu země naplnily mysl posluchačstva. — Ze Slovinských Alp do Východní Indie je velký skok,“ počíná svou výsoco zajímavou přednášku slouvný cestovatel. Hned na to uvádí nás v indické končiny svým poutavým líčením, kořeněnými rozmarnými episodkami. Na doklad společného původu jazyků indoevropských srovnává pan přednášející některá staroindická slova s našimi, jako pahar — pahorek, dvoja — dvojí tri — tři, dhjati — dojiti, živa — živý, vedy — vědy, kupa — kupa a mnoho jiných. Pak nadšenými slovy líčí Indii, zemi plnou nádhery a kouzla, stáří a dětství, žaru a mrazu, života a smrti, bohatství a bída. Předeslav toto, přistupuje pan přednášející k vlastnímu líčení své cesty. Na cestě kolem země přišel do Kolomba na Cejloně a potom do jižní Indie, kam se dostal po dělnické bárcce. Cílem jeho byla památná starobyli města Madura, Tandžur a Tričinopoli. Markantně líčí znamenitosti i ponebí a zmiňuje se dále o cestě mořem do Madrasu a Kalkuty. Velice zajímavě líčí pan přednášející vyjíždku svou do hor Himalajských drahou přes pověstné močály zvané Taraj. V Siliguri přeseď do vlaku liliputanského, vinoucího se v nesčetných serpentinách vzhůru až do Dardžilinku, proslulého sanatoria horského. Za čiré tmy nastupuje se cesta koňmo k výšině, odkudž lze spatřiti největší panoramu na světě: velehory Himalajské. Líčí výstup i ráz vegetace a obrací pozornost posluchačstva k nejvyšším vrcholům, jako je Everest, Kanchindžinga a j. Spatřiti je ve vsi nádhře a v září vycházejícího slunce podařilo se p. přednášejícímu několikrát. Stručnými slovy ukázal též k tajemné Lhasse a k zasluhám, jichž si o výzkum Himalajů a Tibetu získali učení domorodci indiští, zvaní panditi, jakož i někteří badatelé evropští. Mnohý z nich zaplatil odvážné své výzkumy životem; Adolf Schlagintweit byl sťat v Kašgaru, náš dr. Stolička zemřel v mrazivém ovzduší, ve výšinách průsmyku Karakorumského. „Slávu Himalajů nelze vyličití podle slov staroindických purán ani za sto božských věků; jakž bylo by tedy možno, aby látka o nich mohla býti vyčerpána za malou hodinku!“ tak končí p. řídící Kořenský. — Jednomyslná, veliká pochvala, které účastenilo se veškeré obecenstvo, byla výmluvnou odpovědí na krásnou přednášku. Děkujeme za ni panu řídící Kořenskému znovu upřímně, vděčně.

Členské příspěvky na r. 1899. buďtež laskavě zaslány pokladníku odboru p. JUDru. Stanislavu Prachenskému, zemskému advokátu v Praze, Zderaz.

Páni členové račtež všude v kavárnách a větších restauracích žádati v zájmu odboru Alpský Věstník.

Věstník obdrží členové českého odboru slov. alpského družstva zdarma. — Předplatné na rok I zl. 50 kr., pro členy klubů turistických I zl. Věstník vydává český odbor slov. alp. družstva redakce Dra Bohuslava Franty v Praze-II., Zahořanského ulice č. 1944. Alpský Věstník vychází prvního dne každého měsíce, vyjímajíc červen, červenec, srpen, září.

Petr Svoboda,

ryjec, ozdobník a emailleur v Praze, Bartolomějská ul. č. 309-I. dodavatel klubu českých turistů a české ústřední jednoty velocipedistů v Praze, jakož i mnohých klubů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Zhotovuje odznaky turistické, cyklistické a sokolské v emaili buď dle návrhů vlastních aneb jemu podaných, vkusně a v cenách nejlevnějších.